

S A J T Ó S Z E M L E

I. NYELVOKTATÁS

Balázs János:

Javaslat a külföldi magyaroktatáshoz szükséges tankönyvek szerkesztésére és kiadására. = Magyartanítás külföldön I. Bp. 1969. 29-32 p.

Bencsáth Aladárné:

Idegen ajkuak /külföldiek/ magyar nyelvre való tanítása felsőoktatásunkban. = A magyar nyelv története és rendszere, Bp. 1967. Akad. K. 409-414 p.

Bodolay Géza:

Magyar tankönyvek a külföldi egyetemeken. = Magyartanítás külföldön I. Bp. 1969. 36-40 p.

Bouton, Ch. P.:

Pour une pédagogie des langues vivantes conçue en fonction des problèmes de l'élève. = Les Langues Modernes, 66. 1972. 6. 697-710. p.

Az élő nyelvek pedagógiájához, a tanulók problémáinak alapjáról közelítve.

Champagnol, Raymond:

L'efficacité de l'enseignement des langues dans le secondaire de deux points de vue. = Les Langues Modernes, 66. 1972. 6. 765-777.p.

A nyelvoktatás hatékonysága a másodikban: két szempont.

Dreher, Barbara - Larkins, James:

Non-Semantic Auditory Discrimination: Foundation for Second Language Learning = The Modern Language Teaching. 1972. 56. 4. 227-230 p.

A jelentéstől független hangzásbeli megkülönböztetés: a második nyelv megtanulásának alapja.

Elkins, J. - Kalivoda, T.B. - Morain, G.:

Fusion on the four skills: A technique for facilitating communicative exchange. = The Modern Language Journal. 56. 1972. 7. 426-429. p.

A négy készség /megértés, beszéd, olvasás, írás/ összehangolása: a nyelvi közlés megkönnyítésének technikája.

Fülei-Szántó Endre:

A nyelvi tudás-szintek kérdéséről. = Idegen nyelv anyanyelv. Bp. 1970. Akad. K. 28-49 p.

Ginter Károly:

A magyar határozórendszer tanításáról. = Magyartanítás külföldön II. Bp. 1970. 100-110 p.

Green, P.S: A Study of the Effectiveness of the Language Laboratory in School, Conducted at Archbishop Holgate's Grammar School York, 1967-1970. = IRAL, 1972. X. 3. 283-293 p.

Az iskolai nyelv laboratóriumok hatásosságáról szóló tanulmány.

Gyenes Tamásné:

A hallás utáni nyelvoktatás néhány kérdése. = Folia Practici Linguistica II. 1972. 3-19. p.

Hegedüs József:

A nyelvi automatizálás elvéről. = Modern Nyelvokt. 3. 1965. I. 35-44 p.

Hegedüs József:

Nyelvtan és nyelvoktatás = Modern Nyelvokt. 1963. 1-2 sz. 12-31.p.

Hegyi Endre:

Magyaroktatás idegen anyanyelvűeknek, a Magyartanítás külföldön I. Bp. 1969. 4-21 p.

Hell György:

Formális nyelvelemzés és nyelvoktatás. = Modern Nyelvokt. 1965.
III.évf. 1. sz. 22-34 p.

Jackson, Mary H:

Must Dialogues be Memorized? = The Modern Language Journal,
1972. Vol. 56. 2. 78-79.p.

Memorizálni kell-e a dialógusokat?

Jakab László:

Módszertani megjegyzések a magyar nyelv külföldön való tanításához, = Magyaroktatás külföldön I, Bp. 1969, 22-25, p.

Jakabfi László:

A külföldi magyaroktatás segédeszközei, = Magyaroktatás külföldön I, Bp. 1969, 43-44 p.

Kiss Miklósné:

Határozóink tanításának néhány problémájáról = Magyaroktatás külföldön II, Bp. 1970, 114-117. p.

Kiss Miklósné: A külföldi hallgatók magyar nyelvi oktatásáról.
= Alkalmazott nyelvtan és nyelvoktatás. Bp. 1970, BME, 29-43. 1.

Kozéki Béla:

A képességek szerepe az idegen nyelvek tanulásában. = M.
Pszichol, Szle. 26. 1969, 1. 96-101 p.

Lewis Karen R.: Transformational - Generativ Grammar: A New
Consideration to Teaching Foreign Languages. = The Modern
Language Journal. 1972. Vol. 56. 1. 3-9. p.

Transzformációs generatív nyelvtan

Új elképzelés az idegen nyelvek tanításához

Lóránt Ferenc:

A külföldi magyaroktatásban felhasználható tankönyvtípusokról,
= Magyaroktatás külföldön I. Bp. 1969, 41-42 p.

Mueller Klaus A.: Judging the Competency of Teachers on the Performance of Their Students. = The Modern Language Journal, 1972, 56, 1, 10-13. p.

A tanárok rátermettségének megítélése a tanulók teljesítményének alapján.

Noblitt, J.S.:

Pedagogical Grammar: Towards a Theory of Foreign Language Materials Preparation. = IRA, 1972, 4. sz. 313-331. p.

bibliogr. 329-331. p.

Bevezetés az idegen nyelvi anyagok előkészítésének elméletébe.
- pszicholingvisztika - a tanuló teljesítményének elemzése.

Pály István: Az idegen nyelvi beszédkészség fejlesztésének néhány gyakorlati problémájáról. Bp. 1964. Tankönyvk. 109-113. p.

Kiny. Acta Univ. Debr. 10/2.

Pauka Károlyné - Somos Béla:

A helyes magyar kiejtés oktatásának néhány kérdése. = Magyartanítás külföldön, II. Bp. 1970. 66-88. p.

Sebestyén András:

A határozók tanításának módszeréről. = Magyartanítás külföldön II. Bp. 1970. 126-130. p.

Schmidt Gyuláné:

Magyar lexikai ismeretek oktatása nem magyar anyanyelvű hallgatók számára. = A magyar nyelv oktatásának és kutatásának módszertani kérdései. Bp. 1971. ELTE 215-222 p.

Szanyi Gyula:

Beszédértés és nyelvtan. = Idegen Nyelvek Tan. 1969. 2. sz. 44-49.p.

Szépe György:

A magyar mint idegen nyelv tanítása és az alkalmazott nyelvészet. = Magyartanítás külföldön, 1. Bp. 1969. 63-67. p.

Szépe György:

A magyar kiejtés oktatásának alapjairól. = Magyartanítás külföldön. II. Bp. 1970. 97-99 p.

II. Kontrasztivitás

Balázs János:

Az egybevető /kontrasztív/ módszer alkalmazásának lehetőségei a külföldi magyartanításban. = Magyartanítás külföldön. III. 1972. 4-42. p.

Bánhidly Zoltán:

A névmások kontrasztivitása az angol anyanyelvűek magyaroktatásában. = A magyar nyelvért és kulturáért. 7. sz. Bp. 1972. 19-25. l.

Bánhidi Zoltán:

A kontrasztív módszer alkalmazása a nyelvoktatásban. = Magyartanítás külföldön III. 1972. 120-124. p.

Banó István:

A kontrasztívitás elve és annak gyakorlati alkalmazása az idegen nyelvek oktatásában. = Idegen Nyelvek Tan. 1970. 3. 65-76. p.

Bolla Kálmán:

A kontrasztív fonetikai vizsgálatok jelentősége a nyelvoktatás számára = Magyartanítás külföldön III. 1972. 43-49. p.

Dezső László:

Az angol-magyar kontrasztív nyelvtan kérdései. = A magyar nyelvért és kulturáért. I. sz. Bp. 1971. 134-139. l.

Erdős József:

A határozottság problémája a létezést és birtoklást kifejező magyar és spanyol szerkezetekben. = Magyartanítás külföldön III. 1972. 76-79. p.

Fogarasi Miklós:

Az egybevető módszer alkalmazásának lehetőségeihez. = Magyar-
tanítás külföldön III. 1972. 125-127. p.

Fulei Szántó Endre:

Egy praktikus modell részrendszere spanyol-magyar kontrasztív
leírásban. = A magyar nyelv története és rendszere. Bp. 1967.
Akad. K. 448-453. p.

Hegyi Endre:

Nyelvi kontrasztivitás és nyelvoktatási metodika. = Magyar-
tanítás külföldön, III. 1972. 128-132. p.

Hell György:

A magyar "hogy" kötőszós mondatokról és német megfelelőikről.
= Alkalmazott nyelvtan és nyelvoktatás. Bp. 1970. BME. 103-117. 1.

Horváth Tibor:

Kontrasztivitás és nyelvoktatás. = Magyar-
tanítás külföldön III. 1972. 133-137. p.

Juhász János:

A nyelvek összehasonlíthatóságának kérdéséhez. = Magyar-
tanítás külföldön III. 1972. 58-62. p.

Kassá Ilona:

A francia és a magyar magánhangzók képzésének kontrasztív
vizsgálata. = Nyelvtud. Közl. 1971. 2. 441-444 p.

Krállné Reményi Mária:

A kontrasztív módszer alkalmazása bolgár diákok oktatásában.
= Magyar-
tanítás külföldön III. 1972. 88-90 p.

Oláh Tibor:

Kontrasztivitás és lexika. = Magyar-
tanítás külföldön III. 1972.
91-93. p.

Prileszky Csilla:

Az arab anyanyelvűek magyartanulásának néhány problémája, =
Magyartanítás külföldön III, 1972, 94-98. p.

Somos Béla:

A vietnami nyelv fonémarendszerének és grammatikai aspektu-
sainak néhány sajátossága, = Magyartanítás külföldön III, 1972,
99-107. p.

Szatmári István:

Kontrasztív nyelvtan és nyelvtudomány, = Magyartanítás külföl-
dön III, 1972, 63-71. p.

Szépe György:

Az angol-magyar összetevő nyelvtani munkálatok, = A magyar
nyelvért és kulturáért, 6. sz. Bp. 1972, 16-17. l.

Urhman György:

A magyar igekötők angol megfelelőeiről, = Magyartanítás külföl-
dön III, 1972, 108-119. p.

Vörös József:

Megjegyzések a magyar és az angol nyelv névelőhasználatának
kontrasztivitásához, = Folio Practico-Linguistica II, 1972, 105-114. p.

Wodarz, H.W. - Wodarz-Magdics Klára:

Beiträge zu einer kontrastiven Phonetik des Deutschen und
Ungarischen, = Phonetica 24, 1971, 2, 116-124. p.

Adalékok a német és a magyar nyelv kontrasztív fonetikájához.

Könyv- és folyóiratszemle a fizika oktatásához

Az alábbiakban olyan cikkeket ismertetek, amelyek elolvasása illetve tanulmányozása segítheti az intézetben tanító fizikaszakos kollegákat az oktatásban, gyarapítja az elméleti tudásukat, és tájékoztat az újabb eredményekről. A folyóiratok megtalálhatók a fizika szertárban.

Gnördig Péter: Hasonlóság a fizikában. = Fizikai Szle. 22. 1972. 8. 244-247. p.

A dimenzióanalízis problémáit vizsgálja konkrét példákkal.

A Zemplén Győző fizikaverseny feladatai. = Fizika Szle. 22. 1972. 8. 247-250 p.

Csekő Árpád: A hótan tanításának javítását célzó törekvésekről. = Fizikai Szle. 22. 1972. 8. 253-257. p.

Bukovszky Ferenc: Fizikaoktatás Nyugat-Afrikában. = Fizikai Szle. 22. 1972. 10. 313-314. p.

A személyes tapasztalatok alapján megírt cikk jobban hozzásegít az afrikai hallgatók gondolkodásmódjának illetve az ottani problémáknak megértéséhez.

Kovács István: Szilárdtestek mechanikai tulajdonságairól. = Fizikai Szle. 22. 1972. 11. 324-328. p.

Jánossy Lajos + Párkányi László: Az erő és a tömeg fogalma a mechanika oktatásában. = Fizikai Szle. 22. 1972. 12. 379-383. p.

Richard Feynman: Kvarkok. = Fizikai Szle. 23. 1973. 1. 1-7. p.
Az atomfizikusok feltételezése a nukleonok felépítéséről.

Sechste Internationale Physikolympiade. Physik in der Schule. 11. 1972. 1. 33-39. p.

A hatodik nemzetközi fizika diákolimpia feladatainak megoldásai.

Ziebur, Fredi: Experimentelle Erarbeitung der Grundgleichung der Mechanik mit der Fallrinne und ohne direkte Zeitmessung. = Praxis der Naturwissenschaften. 22, 1973. 1. 19-25. p. és 2. 44-50. p.

A mechanika alapegyenleteinek kísérleti meghatározása lejtővel direkt időmérés nélkül.

Luysberg Johannes: Das Magnetfeld des geraden Leiters. = Praxis der Naturwissenschaften. 22, 1973. 2. 36-39. p.

Egyenes vezetők, vezetők mágneses tere

Mérőkísélet, amellyel az új nemzetközi amper egységet lehet meghatározni.

Weninger Johann: "Gewicht" soll ein Synonym für "Masse" werden. = Mathematische und Naturwissenschaftliche Unterricht. 26, 1973. 2. 69-73. p.

A "súly" a "tömeg" egy szinonimája kell hogy legyen

A cikk a tömeg, súly, nehézségi erő, súlyosság, teher és erő összefüggéseit, jelentéseit próbálja megvilágítani.

Jansen Walter - Kneipp Edith: Demonstrations- und Übungstafel zur Veranschaulichung des Aufbaus der Elektronenhülle der Atome. = Mathematische und Naturwissenschaftliche Unterricht. 26, 1973. 2. 105-106. p.

Demonstrációs és gyakorlótábla az atomok elektronhéj felépülésének szemléltetéséhez.

Gronemeier, H. K. - Haag H.: Resonanzerscheinungen in der Physik. = Mathematische und Naturwissenschaftliche Unterricht. 26, 1973. 1. 25-29. p.

Rezonanciajelenségek a fizikában

Weitzel Martin: Qualitativer Nachweis des Wienschen Verschiebungsgesetzes. = Mathematische und Naturwissenschaftliche Unterricht. 26, 1973. 1. 30-32 p.

A Wien-féle eltolódási törvény kvalitatív igazolása

Mérőkíséletek.

Reznyikov, L.I.: Principü i metodika izucsenija optiki. =
Fizika v Skole. 1973. 1. 22-35. p.

Az optika tanításának elmélete és gyakorlata

Ezen kívül rengeteg kísérlet, példa, kérdés és számos önálló
cikk található a több mint száz oldalas folyóiratban.

Lang Jánosné - Diós József: Az irásvetítő alkalmazása a fi-
zika oktatásában. = A Fizika Tanítása. 1972. 4. 107. p. és 5.
144-147. p.

Rajevszkij, Sz.: Hogyan lehet kőből fémet csinálni? = Univerzum.
1973. 2. 37-43. p.

A fém dielektrikumká, a hó pedig fémmé vagy vezetővé válto-
zott. Hogyan? Erről szól a cikk.

Zajcev J. A. : Uravnenie gazovogo szosztovanija rabota i teplo-
emkoszt' gaza. = Kvant, 1973. 1. 43-47. p.

Gázok állapotváltozásai

Példák megoldásokkal.

Borodin, D.: Gravitacionnaja maszsza. = Kvant, 1973. 2. 17-21.p.

A gravitációs tömeg

Károlyházi Frigyes: Fizika az iskolában = Természet Világa
1973. 1. 12-22. p.

Solt György: 1972. évi fizikai Nobel-díj. = Természet Világa.
1973. 2. 51. p.

Novák István: "Remegő tranzisztor" = Delta, 1973. 2. Szakembe-
rek véleménye szerint a tranzisztor óta nem volt még ilyen je-
lentős felfedezés az elektronikában.

Néhány újabban beszerzett érdekesebb könyv

Höding Oscar: Physik. Bd. 1, 10. Aufl. Bonn, 1972. Dümmlers
Verl. 482 p.

Fizika I. köt.

A könyv tananyaga átmenetet képez az általános iskolai és a
középfiskolai anyag között az NSZK-ban, nálunk körülbelül

a redukált gimnáziumi tananyagának felel meg. A tankönyv felépítése a hőtannal kezdődik, majd a fénytannal, mechanikával és az elektromossággal folytatódik. Ragyogó nyomdatechnikával, nagyon jó ábrákkal és a lényegyet kiemelő szedéssel készült."

Bergmann L. - Schaefer. Cl: Lehrbuch der Experimentalphysik. Bd. I-II. Berlin, 1970. Walter de Gruyter.

A kísérleti fizika tankönyve, I-II. köt.

A magyar Budó Kísérleti fizikájához hasonló könyv. Anyaga kissé bővebb, felépítése azonban majdnem ugyanaz, mint a magyaré. Nagyon jó ábrákkal, a lehető legjobb nyomdatechnikával készült.

Weber Gerhard: Der Katodenstrahloszillograf und sein Einsatz in der Schule. Berlin, 1968. Volk u. Wissen. 274 p.

A katódsugároszcillográf és használata az iskolában

Hänsel, H. - Neumann, W: Physik, eine Darstellung der Grundlagen. I-II. Berlin, 1972. VEB DVW. I. 224 p.

II. 235 p. 23 cm.

Fizika - az alapfogalmak bemutatása, I-II. köt.

I. köt: Tömegpont, pontrendszer.

II. köt: Termodinamikai rendszerek rezgések és hullámok.

A hat kötetre tervezett sorozatból eddig megjelent két kötet. Anyaga általában nem olyan szerény, mint a cím után vélni lehetne. Részletesen, szemléletes tipográfiával tárgyalja az anyagot, a kötetek végén a bonyolultabb részeket matematikailag pontosan kifejtve is megtalálhatjuk.

Gazsó István: A mérés és a mértékegységek története, tanítása. Bp. 1972. Tankönyvk. 90 p. 20 cm.

Mértékegység kislexikon. Szerk. Fodor Gy. Bp. 1971. Műszaki K. 335 p. 25 cm.